

สรุปบทเรียนการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอุทกภัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สิงหาคม-ธันวาคม ๒๕๕๓

๑. สภาพทั่วไปและสถานการณ์เสี่ยงภัยของพื้นที่

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๕๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑.๕ ล้านไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยเส้นทางรถยนต์ประมาณ ๗๕ กิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๑๖ อำเภอ ๒๐๙ ตำบล และ ๑,๔๖๘ หมู่บ้าน มีเทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๔ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๕ แห่ง มีประชากรตามทะเบียนราษฎรรวม ๗๗๕,๑๕๗ คน (ณ ธันวาคม ๒๕๕๒)

มีแม่น้ำสายหลัก ๔ สาย ไหลผ่าน ๑๑ อำเภอ ได้แก่

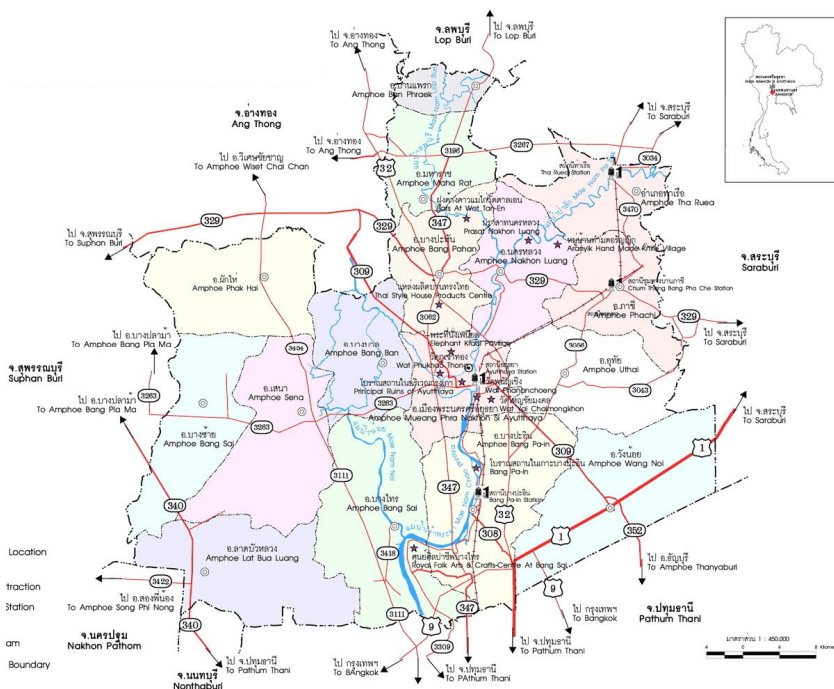
แม่น้ำเจ้าพระยา ยาว ๕๕ กิโลเมตร ไหลผ่าน อำเภอบางบาล พระนครศรีอยุธยา บางปะอิน บางไทร

แม่น้ำป่าสัก ยาว ๕๒ กิโลเมตร ไหลผ่าน อำเภอท่าเรือ นครหลวง และพระนครศรีอยุธยา

แม่น้ำน้อย ยาว ๒๗ กิโลเมตร ไหลผ่าน อำเภอผักไห่ บางบาล เสนา และบางไทร

แม่น้ำลพบุรี ยาว ๖๒ กิโลเมตร ไหลผ่าน อำเภอบ้านแพรก มหาราช บางปะหัน และพระนครศรีอยุธยา

นอกจากนี้ ยังมีคลองชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ รวม ๑,๒๖๑ สาย ซึ่งทำให้จังหวัดมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในฤดูน้ำหลากได้ทุกปี และเกือบทุกอำเภอ โดยในอดีตมักเกิดจากปริมาณน้ำล้นตลิ่งและท่วมขังเป็นเวลานาน จนประชาชนคุ้นชินกับวิถีชีวิตที่ต้องอยู่กับน้ำ ในปัจจุบันความเสี่ยงเกิดได้จากปัจจัยหลัก ๓ ประการ คือ ปริมาณน้ำที่ล้นตลิ่ง การบริหารจัดการน้ำจากเขื่อน (เจ้าพระยา ป่าสักชลสิทธิ์ พระรามหก) และคลองชลประทาน และอุบัติเหตุคันกั้นน้ำพัง

แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แสดงเส้นทางคมนาคมทางรถยนต์และแม่น้ำ

๒. สถานการณ์อุทกภัย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ประสบอุทกภัยและน้ำท่วมขัง ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนสิงหาคมจนถึงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ รวม ๑๖ อำเภอ (๑๐๐%) ๒๐๖ ตำบล (๙๘.๕๖%) ๑,๓๔๐ หมู่บ้าน (๙๑.๘๒%) ประชาชนได้รับผลกระทบ ๑๗๕,๒๔๕ครัวเรือน ๔๙๘,๕๔๖ คน สถานการณ์อุทกภัยแบ่งเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ ๑ สิงหาคม-กันยายน ๒๕๕๓

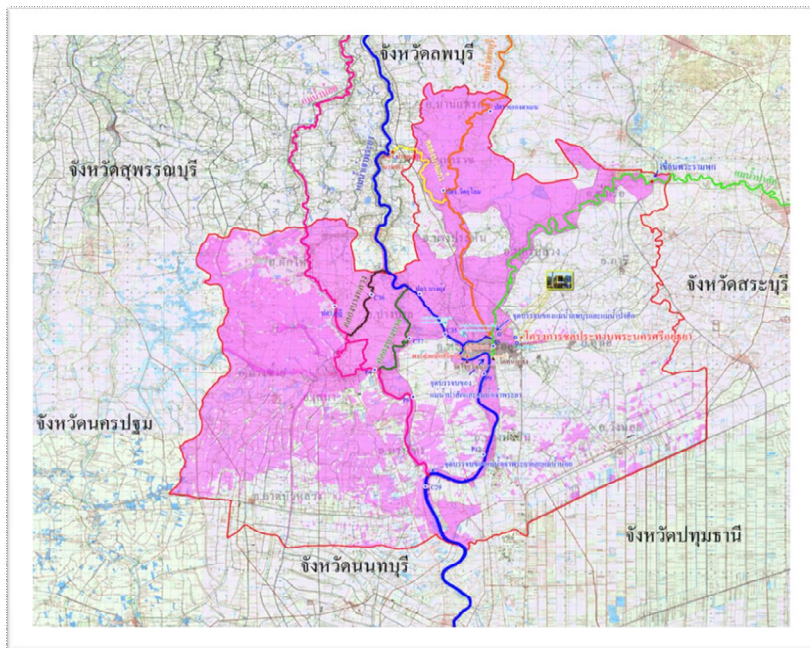
มีรายงานฝนตกหนักที่อำเภอภาชี ตั้งแต่ช่วงค่ำวันที่ ๒๗ สิงหาคม จนถึงเกือบเช้าตรู่ของวันที่ ๒๘ สิงหาคม ทำให้น้ำท่วมตลาดหน้าสถานีรถไฟภาชี ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ส.ค.๕๓ เป็นพื้นที่ที่ongกระทบกว่า ๑๐ ไร่ ชุมชนขนาดใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลภาชี บ้านเรือน ร้านค้า สถานศึกษา ถูกน้ำท่วมในระดั๗๐-๑๐๐ เซนติเมตร ขณะเดียวกันปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำลพบุรี มีปริมาณสูงขึ้น ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ลุ่มการเกษตร ๕ อำเภอ คือ อำเภอพระนครศรีอยุธยา บางไทร มหาราช ผักไห้ และบางบาล

ช่วงที่ ๒ กลางตุลาคม ๒๕๕๓

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ปริมาณน้ำในแม่น้ำป่าสักเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการระบายน้ำเพิ่มขึ้นของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเขื่อนพระรามหก จึงไหลเข้าท่วมตลาดเทศบาลอำเภอท่าเรือสูงเกือบ ๒ เมตร กระทบถึงอำเภอนครหลวง บางปะหัน มหาราช และนับจากวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ปริมาณน้ำในแม่น้ำ ๔ สายหลัก คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ป่าสัก ลพบุรี และแม่น้ำน้อย ได้เพิ่มสูงขึ้นและท่วมขังอยู่นานกว่า ๒๐-๓๐ วัน ทำให้น้ำท่วมอำเภอทางตอนกลางและตอนเหนือของจังหวัด โดยท่วมเล็กน้อยด้านตะวันออก

ช่วงที่ ๓ ปลายเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ปลายตุลาคม ๒๕๕๓ น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาได้กัดเซาะคันกั้นน้ำบริเวณวัดอินทาราม ตำบลวัดตะกู อำเภอบางบาล พังทลายลง ทำให้เกิดน้ำไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่ทุ่งผักไห่-บางบาล ทางด้านตะวันตกของจังหวัดรวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ระดับน้ำสูงกว่า ๓ เมตร ท่วมถนนที่สัญจรในหมู่บ้านประมาณ ๑ เมตร รถยนต์ไม่สามารถใช้การได้ พื้นที่อำเภอบางบาล ผักไห้ เสนา ได้รับผลกระทบก่อนและปริมาณน้ำได้เคลื่อนตัวลงไปท่วมพื้นที่อำเภอบางซ้ายและอำเภอลาดบัวหลวง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ต้นธันวาคม ๒๕๕๓ นับอำเภอที่ได้รับผลกระทบหลังสุด

แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แสดงพื้นที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม

๓. ผลกระทบต่อประชาชน

มีประชาชนเสียชีวิตรวม ๓๐ ราย เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ (ที่อำเภอบางปะอิน) ถึงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ (ที่อำเภอเสนา) สาเหตุของการเสียชีวิตเกิดการจมน้ำ ๒๘ ราย และไฟฟ้าดูด ๒ ราย

จำแนกตามพื้นที่ คือ อ.เสนา(๘ ราย) พระนครศรีอยุธยา(๗ ราย) บางปะอิน(๕ ราย) ผักไห้(๕ ราย) ท่าเรือ บางไทร มหาราช บางบาล และนครหลวง อำเภอละ ๑ ราย

จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ เป็นชาย ๒๕ ราย หญิง ๕ ราย อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ๗ ราย(๒๓%) วัยทำงาน ๑๒ ราย (๔๐%) และวัยสูงอายุ ๑๑ ราย (๓๗%)

สาเหตุของการจมน้ำ พบว่า ในเด็กโตเกิดจากการลงเล่นน้ำ และอุบัติเหตุพลัดตกน้ำในเด็กเล็ก ในวัยทำงาน เกิดจากการเก็บของที่จมน้ำและการประกอบอาชีพ (หาปลา ไปนา) มากที่สุด มีโรคประจำตัว คือ ลมชัก ๑ ราย ๒๕% มีประวัติดื่มสุรา ส่วนในผู้สูงอายุประมาณครึ่งหนึ่งพบเป็นศพจมน้ำไม่ทราบสาเหตุ รายที่ทราบสาเหตุมาจากการเก็บของที่จมน้ำ การประกอบอาชีพ และมีโรคประจำตัว ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

สาเหตุของการถูกไฟฟ้าดูด เกิดจากคนในบ้านช่วยกันเคลื่อนย้ายเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณบ้านที่น้ำท่วม โดยไม่ได้ถอดปลั๊ก จึงเสียชีวิตในคราวเดียวกัน

๔. ผลกระทบต่อสถานบริการสาธารณสุข

หน่วยบริการและหน่วยบริหารสาธารณสุข ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมรวม ๑๐๘ แห่ง จำแนกเป็น

๑. โรงพยาบาลทั่วไป ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลเสนา ทำคันดินกั้นด้านที่ติดคลอง จึงไม่ท่วมพื้นที่บริการ
๒. โรงพยาบาลชุมชน ๕ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลบางไทร บางปะอิน มหาราช ผักไห้ ท่าเรือ ไม่ท่วมพื้นที่บริการ แต่ได้รับผลกระทบที่บ้านพักเจ้าหน้าที่ ร้ว และบ่อบำบัดน้ำเสีย
๓. รพ.สต ๑๓ แห่ง ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา (๑ แห่ง) อำเภอนครหลวง (๒ แห่ง) อำเภอบางบาล (๒ แห่ง) อำเภอบางปะหัน (๒ แห่ง) อำเภอลาดบัวหลวง (๑ แห่ง) อำเภอเสนา (๑ แห่ง) อำเภอบางซ้าย (๑ แห่ง) อำเภอมหาราช (๒ แห่ง) และอำเภอบ้านแพรก (๑ แห่ง)
๔. สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ แห่ง มีทั้งท่วมพื้นที่ทางเข้าสถานีอนามัย ท่วมพื้นอาคารชั้นล่าง และบ้านพัก
๕. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๘ แห่ง ได้แก่ สสอ.นครหลวง บางไทร บางบาล บางปะอิน บางปะหัน ภาชี เสนา และ มหาราช มีทั้งท่วมพื้นที่ชั้นล่างของอาคาร ท่วมบ้านพัก และบริเวณลานจอดรถ
๖. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ท่วมซึมเข้าพื้นลานจอดรถ บริเวณบ้านพัก และศาลาริมน้ำ

๕. การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาคู่ทักภัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข

๕.๑ ก่อนเกิดเหตุภัย

(๑) จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมให้การช่วยเหลือด้านอุทกภัย ตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ เพื่อจัดหางบประมาณในการซักซ้อมแผน เตรียมเวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์เบื้องต้น

(๒) กลางเดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ จัดประชุมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ เพื่อเตรียมความพร้อมและซักซ้อมแผนให้ความช่วยเหลืออุทกภัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข สร้างความเข้าใจเรื่องการขอสนับสนุนงบจากอำเภอ/ท้องถิ่น และระบบรายงาน โดยให้เริ่มรายงานจังหวัดทันทีที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่

๕.๒ ขณะเกิดเหตุภัย

(๑) ต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๓ จัดตั้ง war room ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประชุมสัปดาห์ละครั้งในช่วงแรกและถี่ขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยมีกลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ฯ เป็นศูนย์ประสานข้อมูลและแผนรับสถานการณ์รายสัปดาห์/รายวัน โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม War room ของจังหวัดทุกวัน เพื่อติดตามสถานการณ์และการวางแผนจากจังหวัด รวมทั้งติดตามข้อมูลข่าวสารจากอำเภอ ตำบล และทางสื่อต่างๆ

(๒) ตั้งคณะทำงานเพื่อให้การสนับสนุนและร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ (๑) ด้านการแพทย์และสาธารณสุข (๒) ด้านสุขภาพ-สิ่งแวดล้อม (๓) ด้านป้องกัน-ควบคุมโรค (๔) ด้านสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมสุขภาพ (๕) ด้านระบบสื่อสาร/ยานพาหนะ

(๓) เตรียมแผนป้องกันสถานที่ราชการและทรัพย์สินเสียหาย โดยกำชับให้ทุกหน่วยงานในสังกัดประเมินสถานการณ์ จัดเวรยามเฝ้าระวัง เตรียมกระสอบทราย คันดิน เพื่อทำทาบป้องกัน เตรียมยานพาหนะ เช่น เรือ ทั้งนี้เพื่อป้องกันพื้นที่บริการและครุภัณฑ์การแพทย์ราคาแพงเสียหายจากการจมน้ำ

(๔) ให้นำหน่วยบริการเตรียมแผนสำรองฉุกเฉินกรณีเกิดอุทกภัย โดยเฉพาะเรื่องออกซิเจน น้ำมันเชื้อเพลิง ยา และเวชภัณฑ์ ระบบไฟฟ้า

(๕) จัดเครือข่ายส่งต่อผู้ป่วยเป็นโชน โดยปรับจากเครือข่ายการส่งต่อปกติให้สอดคล้องกับพื้นที่ประสบอุทกภัยในสถานการณ์ปัจจุบัน ให้มีโรงพยาบาล buddy ที่เป็นคู่ช่วยเหลือใกล้ชิดกรณีประสบอุทกภัย

(๖) จัดระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ และหน่วยบริการเคลื่อนที่แบบผสมผสานด้านการรักษา ส่งเสริม พื้นฟูสุขภาพจิต สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ และควบคุมป้องกันโรค จัดหน่วยเคลื่อนที่เล็กจากสถานีอนามัยนำยาสามัญประจำบ้านแจกจ่ายให้ทุกคนครัวเรือน ประสานโรงพยาบาลจิตยาสำหรับผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ไม่สามารถมารับบริการตามนัดได้

(๗) เตรียมพร้อมด้านยา และเวชภัณฑ์ โดยประสานโรงพยาบาลศูนย์ผลิตยาทากันน้ำกัดเท้า เพื่อสนับสนุนโรงพยาบาลชุมชนทุกอำเภอ แจกจ่ายให้ประชาชนผ่านหน่วยบริการระดับตำบล จัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อเคมีภัณฑ์สนับสนุนหน่วยบริการในเบื้องต้น เช่น คลอรีน หยดทิพย์

(๘) ประสานส่วนกลาง จังหวัด ท้องถิ่น เอกชนและมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อขอรับสิ่งสนับสนุนที่จำเป็น ได้แก่

- เรือท้องแบนติดเครื่อง เรือพาย พร้อมชูชีพ เพื่อให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข
- ส้วมเคลื่อนที่ ส้วมกระดาษ ถุงดำบรรจุขยะและสิ่งปฏิกูล
- น้ำดื่มและชุดเครื่องยังชีพที่จำเป็น

๕.๓ ขณะน้ำลด

ประสานพื้นที่กำชับแผนฟื้นฟูหลังน้ำลด บูรณาการ ๓ แผนตามแนวนโยบายกระทรวง ได้แก่

(๑) ตรวจรักษาสุขภาพกาย-จิต (ประเมินคัดกรอง/รักษา-ส่งต่ออย่างเหมาะสม/สื่อสารการปฏิบัติตนแก่ประชาชน ป้องกันปัญหาเครียดและซึมเศร้าอย่างรุนแรง)

(๒) ป้องกันควบคุมโรค (กำจัดยุงพาหะ/กำจัดแมลงวัน/สื่อสารการป้องกันควบคุมโรค/สอนวิธีทำรองเท้าบูทจากถุงดำแก่ประชาชน)

(๓) ด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม (ประสานท้องถิ่นรณรงค์ทำความสะอาดที่พักอาศัย สุขา ตลาดสด สถานที่สาธารณะ /จ่ายหยดทิพย์ /ตรวจสอบคุณภาพน้ำ-แหล่งประกอบอาหาร /ประชาสัมพันธ์การสุขภาพสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน)

โดยดำเนินการแก้ปัญหาสุขภาพอนามัยผสมผสานในพื้นที่ที่ยังมีน้ำท่วม น้ำเริ่มลด และรับภัยหนาว

๖. ผลงานการช่วยเหลือด้านการแพทย์และสาธารณสุข

๖.๑ การช่วยเหลือช่วงน้ำท่วม

โรงพยาบาลร่วมกับสถานีอนามัยทุกอำเภอ ส่งหน่วยเคลื่อนที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน ให้บริการรวมตรวจรักษาโรคทั่วไปและให้สุขศึกษา ๓๘,๖๒๘ ราย ปัญหาสุขภาพสำคัญที่พบ คือ น้ำกัดเท้า รองลงมาคือ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ และภาวะเครียด โรคอื่นๆ ที่พบ ได้แก่ ไข้หวัด ความดันโลหิตสูง บาดเจ็บ ถูกงูและสัตว์มีพิษกัด ตาแดง และถ่ายเหลว

เจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมบ้าน ๔,๓๐๐ ครั้ง ให้บริการ ๓๐,๐๒๐ หลังคาเรือน

ให้การสนับสนุนยา เวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ และสิ่งจำเป็น ดังนี้

- ยารักษาโรค ๒๕,๕๐๐ ชุด ยาเกี่ยวกับน้ำท่วม เช่น Whitfield ๗,๔๓๐ ตลับ Cotri cream ๔๖๐ หลอด Chloramph ED ๑๒๐ ขวด เป็นต้น
- ยาทากันยุง ๒๑,๐๐๐ ซอง ทราายกำจัดลูกน้ำยุงลาย ๙๐ ถึง
- น้ำดื่ม ๔๕๖ ขวด รองเท้าบูทยาง ๒๙๓ คู่ มุ้ง ๓๔๐ หลัง เสื้อชูชีพ ๕๒,๒๖๗ ชุด
- คลอรีนน้ำ ๑๐,๕๑๐ ขวด คลอรีนผง ๕๓๙ กระป๋อง คลอรีนเม็ด ๓๒๓ กระป๋อง
- สารส้ม ๒,๙๕๐ กิโลกรัม หยดทิพย์ ๑,๑๓๐ ขวด ฤงดำ ๕๐ กระสอบ
- เรือโฟม ๑๐ ลำ เรือท้องแบนติดเครื่อง ๕ ลำ เรือพาย ๑๒ ลำ เสื้อชูชีพ ๒๑๐ ตัว
- ส้วมลอยน้ำ ๑๓ หลัง ส้วมแก้อ๊ ๒๙๐ ตัว ส้วมกระป๋อง ๒๑๒ ชุด
- mask ๑๐๘ กล่อง น้ำยาล้างจาน ๑,๗๖๐ ถุง ผ้ากันเปื้อน ๒๐๐ ชุด
- EMเกร็ด ๘,๐๐๐ ซอง EM Ball ๕๐๐ ลูก คู่มือสุขภาพภิบาล ๑,๐๐๐ เล่ม

๖.๒ การฟื้นฟูหลังน้ำลด

(๑) การควบคุมป้องกันโรค

ดำเนินการพ่นหมอกควันกำจัดยุงลายและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ กำจัดแมลงวัน และประชาสัมพันธ์ สื่อสารความรู้ป้องกันการระบาดของโรคติดต่อสำคัญ ได้แก่ ฉี่หนู ไข้หวัดใหญ่ โรคระบบทางเดินอาหาร ซึ่งไม่พบการระบาดของโรคที่เป็นปัญหาในพื้นที่น้ำท่วม

(๒) การฟื้นฟูด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ล้างตลาดประเภทประเภทที่ ๑ และ ๒ ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๓ แห่ง (ตลาดบางปะอิน เสนา และท่าเรือ) และร่วมกับท้องถิ่นทำความสะอาดบริเวณพื้นที่โดยรอบของตลาดบางปะหัน

รณรงค์ทำความสะอาดที่สาธารณะ สุขา วัด มัสยิด โรงเรียน และแหล่งชุมชน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และกลุ่มจิตอาสา ในพื้นที่ที่น้ำลด อำเภอพระนครศรีอยุธยา นครหลวง ท่าเรือ บางปะหัน มหาราช บางปะอิน เสนา บางบาล จำนวน ๑๐ ตลาด ๑๒๑ วัด ๑๐๕ โรงเรียน โดยได้รับความสนับสนุนจากศูนย์อนามัยที่ ๑ กรุงเทพมหานคร

(๓) การฟื้นฟูสุขภาพกาย-จิต

ออกหน่วยเยี่ยมสุขภาพจิต ๑๘,๒๑๕ ราย พบภาวะเครียดระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ร้อยละ ๙๘.๖ มีความเครียดในระดับสูงถึงสูงมาก ๒๕๐ ราย (ร้อยละ ๑.๔) ทุกรายได้รับยารักษาและบริการให้คำปรึกษา พบภาวะซึมเศร้าเล็กน้อยถึงปานกลาง ๓,๗๖๗ ราย

๗. ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข

๗.๑ การประสานงานภายในจังหวัด

(๑) แผนจัดพื้นที่เพื่อรองรับน้ำไม่ชัดเจน ไม่สามารถบริหารจัดการพื้นที่รับน้ำตามสภาพภูมิประเทศของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการจัดการเส้นทางน้ำเปลี่ยนไป ไม่สามารถเตือนภัยประชาชนและหน่วยราชการเพื่อป้องกันได้ทันเวลา ทำให้ประชาชนจำนวนมากได้รับผลกระทบ สถานที่สาธารณะ และหน่วยงานราชการได้รับความเสียหายเป็นวงกว้าง

(๒) การสนับสนุนช่วยเหลือล่าช้าและไม่เพียงพอในระยะแรก เนื่องจากการรวบรวมรายงานยังไม่เป็นระบบ ไม่ทราบปริมาณพื้นที่ที่ต้องการสิ่งสนับสนุนได้ชัดเจน จัดเตรียมสิ่งสนับสนุนไว้ล่วงหน้าไม่มากพอ เนื่องจากไม่คิดว่าสถานการณ์อุทกภัยจะกินพื้นที่กว้างและท่วมช้งนาน

- สิ่งที่ต้องการในช่วงก่อนน้ำท่วม คือ กระสอบทรายและคันดินป้องกันน้ำท่วมอาคารบ้านเรือน

- สิ่งที่ต้องการขณะน้ำท่วม คือ สะพานไม้เพื่อการสัญจร เรือพร้อมชูชีพ ยาและเวชภัณฑ์(โดยเฉพาะยากันน้ำกัดเท้า ยาทาแก้ผื่นคัน แก้ปวดเมื่อย) ส้วม ถูดำ น้ำดื่มและถุงยังชีพ

- สิ่งที่ต้องการขณะน้ำเริ่มลด คือ EM จุลินทรีย์สารสกัดชีวภาพ รองเท้าบูท

(๓) การสนับสนุนบางเรื่องอยู่ในบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่น และหน่วยราชการอื่น เช่น สภาพสิ่งแวดล้อมระบบน้ำประปา ซึ่งหลายส่วนยังมีความไม่พร้อม จึงทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือไม่ทันกับความต้องการ

แนวทางแก้ไข

- ควรติดตามสถานการณ์และข้อมูลข่าวสารจากจังหวัดอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม War room อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน การพยากรณ์ล่วงหน้า แผนรับมือของจังหวัด และแหล่งทรัพยากรสนับสนุน

- ควรประสานงานอย่างใกล้ชิดกับป้องกันภัยจังหวัด(ป.ก.) ส่งข้อมูลด้านสาธารณสุขและความต้องการสิ่งสนับสนุนให้ เพื่อรวบรวมเสนอขอรับการสนับสนุนในภาพจังหวัด ซึ่งมีแนวโน้มจะได้รับการพิจารณาสนับสนุนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

- ควรประสานงานกับท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.) และหน่วยงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อแบ่งปันข้อมูล สถานการณ์ปัญหา ความต้องการสิ่งสนับสนุน และแนวทางช่วยกันทำงาน

- จัดเก็บบำรุงรักษาทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนในปีนี้อย่างดี เพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ได้อีกโดยไม่เดือดร้อน เมื่อเกิดสถานการณ์อุทกภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรือและชูชีพ

๗.๒ การประสานงานกับส่วนกลาง

(๑) ช่วงแรกไม่มีศูนย์ประสานข้อมูลระดับกระทรวง ทำให้มีหลายหน่วยงานขอข้อมูลรายงานจากจังหวัดหลายรายการ ค่อนข้างซ้ำซ้อน

(๒) ไม่มีศูนย์ประสานสิ่งสนับสนุนให้จังหวัด จึงให้การสนับสนุนล่าช้าไม่ทันความต้องการ

(๓) สภาพการเกิดอุทกภัยของจังหวัดแตกต่างจากพื้นที่อื่น มีภาวะน้ำท่วมขังในพื้นที่นาน (๓ เดือนกว่า) การประเมินของบซ่อมแซมความเสียหายของสถานบริการจึงล่าช้ากว่าจังหวัดอื่น เนื่องจากต้องผ่านที่การประชุม ก.ช.ภ.จ.

(๔) มีการประสานสอบถาม-สั่งการโดยไม่เป็นทางการทาง SMS มาจากหลายหน่วยงาน บางครั้งไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่มา และกำหนดการส่งงานชัดเจน จึงอาจทำให้จังหวัดส่งข้อมูลล่าช้าได้

แนวทางแก้ไข

- ส่วนกลางควรตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อเป็นศูนย์กลางทั้งข้อมูลสถานการณ์และสิ่งสนับสนุน และควรประสานให้ข้อมูลความต้องการของจังหวัดแก่ศูนย์วิชาการเขต และกรมต่าง ๆ เพื่อลงมาให้การสนับสนุนได้ทันที โดยไม่ต้องให้จังหวัดส่งข้อมูลไปให้ทางศูนย์วิชาการเขต/กรม/กอง อีก

- ส่วนกลางควรมีทะเบียนรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ผู้ประสานงานระดับจังหวัด และประสานติดต่อโดยตรง ร่วมกับการส่งเป็นเอกสารยืนยันโดยเร็วทางโทรสารหรืออีเมล

- จังหวัดควรต้องจัดทำแผนรองรับสถานการณ์อุทกภัยอย่างเข้มข้น โดยแสวงหาแหล่งทรัพยากรที่พร้อมให้การสนับสนุนโดยไม่มีเงื่อนไขมากมาย เช่น เอกชน มูลนิธิ กลุ่มจิตอาสาต่าง ๆ